

Zbierka súdnych rozhodnutí

ROZSUDOK SÚDNEHO DVORA (ôsma komora)

zo 7. augusta 2018*

„Návrh na začatie prejudiciálneho konania – Ochrana spotrebiteľa – Smernica 2011/83/EÚ – Článok 2 ods. 9 – Pojem ‚prevádzkové priestory‘ – Kritériá – Kúpna zmluva uzavretá v stánku, ktorý prevádzkuje obchodník pri príležitosti obchodného veľtrhu“

Vo veci C-485/17,

ktorej predmetom je návrh na začatie prejudiciálneho konania podľa článku 267 ZFEÚ, podaný rozhodnutím Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko) z 13. júla 2017 a doručený Súdnemu dvoru 10. augusta 2017, ktorý súvisí s konaním:

Verbraucherzentrale Berlin eV

proti

Unimatic Vertriebs GmbH,

SÚDNY DVOR (ôsma komora),

v zložení: predseda ôsmej komory J. Malenovský, sudcovia M. Safjan (spravodajca) a D. Šváby,

generálny advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

tajomník: A. Calot Escobar,

so zreteľom na písomnú časť konania,

so zreteľom na pripomienky, ktoré predložili:

- Verbraucherzentrale Berlin eV, v zastúpení: R. Jahn, Rechtsanwalt,
- Unimatic Vertriebs GmbH, v zastúpení: P. Rau, Rechtsanwalt,
- belgická vláda, v zastúpení: P. Cottin a J. Van Holm, splnomocnení zástupcovia,
- Európska komisia, v zastúpení: C. Hödlmayr a N. Ruiz García, splnomocnení zástupcovia,

so zreteľom na rozhodnutie prijaté po vypočutí generálneho advokáta, že vec bude prejednaná bez jeho návrhov,

vyhlásil tento

* Jazyk konania: nemčina.

Rozsudok

- 1 Návrh na začatie prejudiciálneho konania sa týka výkladu článku 2 bodu 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES (Ú. v. EÚ L 304, 2011, s. 64).
- 2 Tento návrh bol predložený v rámci sporu medzi Verbraucherzentrale Berlin eV, ktoré je spotrebiteľským združením (ďalej len „združenie“), a spoločnosťou Unimatic Vertriebs GmbH (ďalej len „Unimatic“), ktorá je obchodnou spoločnosťou, vo veci informovania o práve spotrebiteľa na odstúpenie od zmluvy uzavretej na obchodnom veľtrhu.

Právny rámec

Právo únie

- 3 Odôvodnenia 4, 5, 7, 21, 22 a 37 smernice 2011/83 stanovujú:

„(4) ... Harmonizácia určitých aspektov spotrebiteľských zmlúv uzavretých na diaľku a mimo prevádzkových priestorov je potrebná na podporu skutočného spotrebiteľského vnútorného trhu vytvorením správnej rovnováhy medzi vysokou úrovňou ochrany spotrebiteľa a konkurencieschopnosťou podnikov pri zabezpečení dodržiavania zásady subsidiarity.

(5) ... Úplná harmonizácia informácií pre spotrebiteľov a práva na odstúpenie od zmluvy uzatvorenej na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov preto prispeje k vysokej úrovni ochrany spotrebiteľa a lepšiemu fungovaniu... vnútorného trhu.

...

(7) Úplná harmonizácia niektorých kľúčových regulačných aspektov by mala podstatne zvýšiť právnu istotu pre spotrebiteľov i obchodníkov. ... Spotrebiteľia by navyše mali mať možnosť čerpať výhody z vysokej spoločnej úrovne ochrany v celej Únii.

...

(21) Zmluva uzavretá mimo prevádzkových priestorov by sa mala vymedziť ako zmluva uzavretá za súčasnej fyzickej prítomnosti obchodníka a spotrebiteľa na mieste, ktoré nepatrí medzi prevádzkové priestory obchodníka, ako napríklad v dome spotrebiteľa alebo na jeho pracovisku. Spotrebiteľia sa mimo prevádzkových priestorov môžu potenciálne cítiť pod psychologickým tlakom alebo voči nim môže byť využitý moment prekvapenia bez ohľadu na to, či si spotrebiteľ návštevu obchodníka vyžiadala, alebo nie. Vymedzenie pojmu zmluva uzavretá mimo prevádzkových priestorov by malo zahŕňať aj situácie, keď je spotrebiteľ osobne a individuálne oslovený mimo prevádzkových priestorov, ale zmluva sa hneď potom uzavrie v prevádzkových priestoroch obchodníka alebo prostredníctvom prostriedkov komunikácie na diaľku. ... Nákupy uskutočnené počas zájazdu usporiadaného obchodníkom, pri ktorom sa propagujú a ponúkajú na predaj nadobudnuté výrobky, by sa mali považovať za zmluvy uzavreté mimo prevádzkových priestorov.

(22) Prevádzkové priestory by mali zahŕňať priestory v akejkoľvek forme (napríklad obchody, stánky alebo nákladné automobily), ktoré slúžia ako stále alebo zvyčajné miesto podnikania obchodníka. Stánky na trhoch a veľtrhoch by sa mali považovať za prevádzkové priestory, ak spĺňajú uvedenú

podmienku. Maloobchodné priestory, v ktorých obchodník sezónne vykonáva svoju činnosť, napríklad počas turistickej sezóny v lyžiarskom alebo prímorskom stredisku, by sa za prevádzkové priestory mali považovať, keďže v nich obchodník zvyčajne vykonáva svoju činnosť. Miesta prístupné verejnosti, ako sú ulice, nákupné strediská, pláže, športové zariadenia a verejná doprava, ktoré obchodník využíva na svoje obchodné činnosti výnimočne, ako aj súkromné obydlia alebo pracoviská by sa nemali považovať za prevádzkové priestory. ...

...

(37) ... Pokiaľ ide o zmluvy uzavreté mimo prevádzkových priestorov, spotrebiteľ by mal mať právo odstúpiť od zmluvy z dôvodu potenciálneho prekvapujúceho prvku a/alebo psychologického tlaku. Odstúpením od zmluvy by sa mala ukončiť povinnosť zmluvných strán plniť zmluvu.“

4 Podľa článku 2 tejto smernice, nazvaného „Vymedzenia pojmov“:

„Na účely tejto smernice sa uplatňujú tieto vymedzenia pojmov:

...

8. ‚zmluva uzatvorená mimo prevádzkových priestorov‘ je akákoľvek zmluva medzi obchodníkom a spotrebiteľom:

- a) uzatvorená za súčasnej fyzickej prítomnosti obchodníka a spotrebiteľa na mieste, ktoré nie je prevádzkovým priestorom obchodníka;
- b) v prípade ktorej predložil ponuku spotrebiteľ za rovnakých okolností, aké sa uvádzajú v písmene a);
- c) uzatvorená v prevádzkových priestoroch obchodníka alebo prostredníctvom prostriedkov komunikácie na diaľku hneď po tom, ako bol spotrebiteľ osobne a individuálne oslovený na mieste, ktoré nie je prevádzkovým priestorom obchodníka, za súčasnej fyzickej prítomnosti obchodníka a spotrebiteľa, alebo
- d) uzatvorená počas zájazdu usporiadaného obchodníkom s cieľom alebo účinkom propagácie a predaja tovaru alebo služieb spotrebiteľovi;

9. ‚prevádzkové priestory‘ sú:

- a) akékoľvek nehnuteľné maloobchodné priestory, kde obchodník vykonáva trvalo svoju činnosť, alebo
- b) akékoľvek hnuteľné maloobchodné priestory, kde obchodník zvyčajne vykonáva svoju činnosť;

...“

5 Článok 5 uvedenej smernice sa týka „požiadav[ok] na informácie v prípade iných zmlúv, než sú zmluvy uzavreté na diaľku alebo zmluvy uzavreté mimo prevádzkových priestorov“.

6 Článok 6 tej istej smernice, nazvaný „Požiadavky na informácie v prípade zmlúv uzavretých na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov“, v odseku 1 stanovuje:

„Predtým, ako sa zmluva uzavretá na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov či akákoľvek zodpovedajúca ponuka stane pre spotrebiteľa záväznou, obchodník mu jasným a zrozumiteľným spôsobom poskytne tieto informácie:

...

h) v prípade, že existuje právo na odstúpenie od zmluvy, podmienky, lehotu a postupy na uplatnenie tohto práva v súlade s článkom 11 ods. 1, ako aj vzorový formulár na odstúpenie od zmluvy uvedený v časti B prílohy I;

...“

- 7 Článok 7 smernice 2011/83 s názvom „Formálne požiadavky na zmluvy uzatvorené mimo prevádzkových priestorov“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Pokiaľ ide o zmluvy uzatvorené mimo prevádzkových priestorov, obchodník poskytne spotrebiteľovi informácie stanovené v článku 6 ods. 1 v papierovej podobe, alebo ak spotrebiteľ súhlasí, na inom trvalom nosiči. Tieto informácie musia byť čitateľné a musia byť napísané v jasnom a zrozumiteľnom jazyku.“

- 8 Článok 9 tejto smernice s názvom „Právo na odstúpenie od zmluvy“ vo svojom odseku 1 stanovuje:

„Pokiaľ sa neuplatnia výnimky stanovené v článku 16, spotrebiteľ má 14-dňovú lehotu na odstúpenie od zmluvy uzatvorenej na diaľku alebo mimo prevádzkových priestorov bez toho, aby uviedol dôvod, ako aj bez toho, aby znášal iné náklady ako tie, ktoré sú ustanovené v článku 13 ods. 2 a článku 14.“

Nemecké právo

- 9 Smernica 2011/83 bola do nemeckého práva prebratá zákonom Gesetz zur Umsetzung der Verbraucherrechterichtlinie und zur Änderung des Gesetzes zur Regelung der Wohnungsvermittlung (zákon o prebratí smernice o právach spotrebiteľov a zmene zákona o regulácii realitných kancelárií) z 20. septembra 2013 (BGBl. 2013 I, s. 3642).

Spor vo veci samej a prejudiciálne otázky

- 10 Unimatic je obchodnou spoločnosťou, ktorá uvádza tovar na trh, a to najmä pri príležitosti veľtrhu *Grüne Woche* (Zelený týždeň), ktorá sa koná každý rok v Berlíne (Nemecko). Z rozhodnutia vnútroštátneho súdu vyplýva, že Unimatic vykonáva predaj svojho tovaru výlučne v rámci veľtrhov.
- 11 V stánku spoločnosti Unimatic na tomto veľtrhu si zákazník 22. januára 2015 objednal parný vysávač za cenu 1 600 eur. Unimatic neinformovala tohto zákazníka o existencii práva na odstúpenie od zmluvy podľa nemeckej právnej úpravy, v súlade s článkom 9 smernice 2011/83.
- 12 Združenie tvrdí, že Unimatic mala povinnosť informovať tohto zákazníka o práve na odstúpenie od zmluvy, pretože daná kúpna zmluva bola uzatvorená mimo prevádzkových priestorov.
- 13 Združenie preto podalo na Landgericht Freiburg (Krajinský súd Freiburg, Nemecko) návrh na zakázanie spoločnosti Unimatic predávať svoje výrobky bez toho, aby poskytovala spotrebiteľom informácie o práve na odstúpenie od zmluvy, na ktoré majú nárok.
- 14 Návrh združenia bol zamietnutý rozhodnutím Landgericht Freiburg (Krajinský súd Freiburg), a takisto aj odvolanie, ktoré združenie podalo na Oberlandesgericht Karlsruhe (Vyšší krajinský súd Karlsruhe, Nemecko).
- 15 Za týchto podmienok združenie podalo proti tomuto rozsudku opravný prostriedok *Revision* na Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor, Nemecko), ktorý podal návrh na začatie prejudiciálneho konania.
- 16 Vnútroštátny súd sa domnieva, že znenie ustanovení smernice 2011/83 nestanovuje kritériá umožňujúce posúdiť, do akej miery v konkrétnom prípade obchodník vykonáva svoju činnosť v maloobchodných priestoroch „zvyčajne“ v zmysle článku 2 bodu 9 písm. b) tejto smernice.

- 17 V tejto súvislosti si možno na jednej strane vzhľadom najmä na odôvodnenie 22 smernice 2011/83 predstaviť, že sa zohľadní skutočnosť, že obchodník zvyčajne využíva určitý spôsob predaja, t. j. predáva pravidelne, a nielen príležitostne, svoje výrobky v maloobchodných priestoroch.
- 18 Na druhej strane by tento prístup mal za následok, že spotrebiteľ, ktorý nadobudne tovar ponúkaný na predaj obchodníkom na veľtrhu, ktorý má „stálu“ predajňu, v ktorej bežne predáva tento tovar, a predáva ho len príležitostne na veľtrhoch, má právo na odstúpenie od zmluvy uvedené v článku 9 smernice 2011/83, kým predaj vykonaný iným obchodníkom, ktorý zvyčajne predáva svoj tovar na veľtrhoch a nemá stálu predajňu, by sa nepovažoval za uskutočnený „mimo prevádzkových priestorov“, a teda by nebol spojený s právom na odstúpenie od zmluvy.
- 19 Podľa ďalšieho prístupu uvedeného vnútroštátnym súdom nie je dôležitý spôsob, akým obchodník organizuje svoju obchodnú činnosť, ktorý by bol rozhodujúci pri posúdení, či zmluva bola uzavretá mimo „prevádzkových priestorov“ v zmysle článku 2 bodu 9 smernice 2011/83. Toto posúdenie sa má vykonať s prihliadnutím na charakter predávaného tovaru. Ak ide o tovar, ktorý sa predáva obvykle na veľtrhoch, treba prihliadnuť na to, že spotrebiteľ musel očakávať, keď prišiel na príslušný veľtrh, že sa mu taký tovar bude ponúkať na kúpu. Naproti tomu sa má dbať na ochranu spotrebiteľa, pokiaľ ide o iné druhy tovaru, ktorých predaj nemohol na tomto veľtrhu očakávať. Tento prístup sa údajne zakladá na ciele, ktorý sleduje právo na odstúpenie od zmluvy stanovené smernicou 2011/83 a ktorý spočíva v ochrane spotrebiteľa pred unáhleným uzatvorením zmluvy v situácii prekvapenia alebo pod psychologickým tlakom.
- 20 V rámci prístupu uvedeného v predchádzajúcom bode sú relevantné očakávania a vnímanie spotrebiteľa. V tejto súvislosti možno na jednej strane zohľadniť očakávania spotrebiteľa v čase jeho rozhodnutia navštíviť veľtrh, pričom tieto očakávania sa zakladajú na informáciách o tovare alebo službách, ktoré sa na ňom budú ponúkať. Na druhej strane, na účely výkladu článku 2 bodu 9 smernice 2011/83 možno skôr zohľadniť konkrétne okolnosti, za akých bola uzatvorená zmluva na veľtrhu.
- 21 Za týchto podmienok Bundesgerichtshof (Spolkový súdny dvor) rozhodol prerušiť konanie a položiť Súdnemu dvoru nasledujúce prejudiciálne otázky:

„1. Ide v prípade stánku na veľtrhu v hale, ktorý podnikateľ počas veľtrhu trvajúceho niekoľko dní ročne využíva na účel predaja svojich výrobkov, o nehnuteľný maloobchodný priestor v zmysle článku 2 bodu 9 písm. a) smernice 2011/83 alebo o hnutelný maloobchodný priestor v zmysle článku 2 bodu 9 písm. b) tejto smernice?

2. V prípade, že ide o hnutelný maloobchodný priestor:

Treba na otázku, či podnikateľ svoju činnosť „zvyčajne“ vykonáva v stánkoch na veľtrhoch, odpovedať podľa toho,

- a) ako podnikateľ organizuje svoju činnosť, alebo
b) či spotrebiteľ musí počítať s uzavretím zmluvy na uvedený tovar na konkrétnom veľtrhu?

3. V prípade, že odpoveď na druhú prejudiciálnu otázku závisí od hľadiska spotrebiteľa [druhá prejudiciálna otázka písm. b)]:

treba pri otázke, či spotrebiteľ musí počítať s uzavretím zmluvy na konkrétny tovar na spomínanom veľtrhu, vychádzať z pohľadu verejnosti vo všeobecnosti, akým spôsobom sa jej veľtrh všeobecne prezentuje, alebo z pohľadu dotknutého spotrebiteľa, preskúmaním toho, akým spôsobom sa mu v skutočnosti veľtrh javí pri uzavretí zmluvy?“

O prejudiciálnych otázkach

- 22 Svojimi otázkami, ktoré je potrebné preskúmať spoločne, sa vnútroštátny súd v podstate pýta, či sa má článok 2 bod 9 smernice 2011/83 vykladať v tom zmysle, že stánok, o aký ide vo veci samej, ktorý prevádzkuje obchodník na obchodnom veľtrhu a v ktorom vykonáva svoju činnosť niekoľko dní ročne, predstavuje „prevádzkové priestory“ v zmysle tohto ustanovenia.
- 23 Na úvod treba pripomenúť, že smernica 2011/83 definuje „prevádzkové priestory“ jednak vo svojom článku 2 bode 9 písm. a) ako akékoľvek nehnuteľné maloobchodné priestory, kde obchodník trvalo vykonáva svoju činnosť, a jednak vo svojom článku 2 bode 9 písm. b) ako akékoľvek hnutelne maloobchodné priestory, kde obchodník zvyčajne vykonáva svoju činnosť.
- 24 V odôvodnení 22 danej smernice sa v tejto súvislosti spresňuje, že prevádzkové priestory by mali zahŕňať priestory v akejkolvek forme, napríklad obchody, stánky alebo nákladné automobily, ktoré slúžia ako stále alebo zvyčajné miesto podnikania obchodníka.
- 25 Preto normotvorca Únie stanovil, že prevádzkové priestory môžu byť maloobchodné priestory, ktoré sú hnutelne alebo nehnuteľné a v ktorých sa obchodná činnosť vykonáva trvalo alebo zvyčajne.
- 26 Smernica 2011/83 nedefinuje, čo treba považovať za činnosť vykonávanú „trvalo“ alebo „zvyčajne“, ani neodkazuje na vnútroštátne právne poriadky, pokiaľ ide o presný význam týchto pojmov.
- 27 Podľa ustálenej judikatúry Súdneho dvora z požiadavky jednotného uplatňovania práva Únie vyplýva, že ak ustanovenie práva Únie neobsahuje nijaký odkaz na právo členských štátov, pokiaľ ide o konkrétny pojem, tento pojem si vyžaduje v celej Únii autonómny a jednotný výklad, ktorý musí zohľadňovať nielen znenie dotknutého ustanovenia, ale aj jeho kontext a cieľ sledovaný právnou úpravou, ktorej súčasťou je toto ustanovenie (rozsudok z 8. marca 2018, DOCERAM, C-395/16, EU:C:2018:172, bod 20 a citovaná judikatúra).
- 28 V dôsledku toho pojmy uvedené v článku 2 bode 9 písm. a) a b) smernice 2011/83 treba na účely uplatnenia tejto smernice považovať za autonómne pojmy práva Únie, ktoré sa musia vykladať jednotne vo všetkých členských štátoch.
- 29 V tejto súvislosti treba v prvom rade konštatovať, že činnosti vykonávané obchodníkom v rámci stánku, o aký ide vo veci samej, ktorý je postavený na veľtrhu počas obdobia niekoľkých dní v kalendárnom roku, nemožno považovať za činnosti vykonávané „trvalo“ v bežnom zmysle tohto výrazu.
- 30 V druhom rade, pokiaľ ide o výraz „zvyčajne“, treba uviesť, že vo svojom bežnom zmysle možno tento pojem chápať buď ako odkaz na určitú časovú stálosť predmetnej činnosti, alebo obvyklú povahu, ktorú predstavuje výkon tejto činnosti v predmetnom priestore. V dôsledku toho samotný význam tohto výrazu v bežnom jazyku neumožňuje sám osebe poskytnúť jeho jednoznačný výklad.
- 31 Nič to nemení na skutočnosti, že rozsah ochrany spotrebiteľov stanovený smernicou 2011/83 sa určuje podľa toho, či obchodník vykonáva svoju činnosť trvalo alebo zvyčajne v „prevádzkových priestoroch“ v zmysle článku 2 bodu 9 tejto smernice.
- 32 Na jednej strane totiž články 6 a 7 smernice 2011/83 stanovujú požiadavky na informácie a formálne požiadavky na „zmluvy uzatvorené mimo prevádzkových priestorov“ v zmysle článku 2 bodu 8 tejto smernice. Okrem toho články 9 až 16 tejto smernice poskytujú spotrebiteľovi právo na odstúpenie od zmluvy po jej uzavretí a stanovujú podmienky a postup na uplatnenie tohto práva. Na druhej strane definícia pojmu „zmluva uzatvorená mimo prevádzkových priestorov“ odkazuje na pojem „prevádzkové priestory“ v zmysle článku 2 bodu 9 uvedenej smernice.

- 33 Cieľ ustanovení uvedených v predchádzajúcom bode je uvedený najmä v odôvodnení 21 smernice 2011/83, ktorý stanovuje, že keď sa spotrebiteľ nachádza mimo prevádzkových priestorov obchodníka, môže sa potenciálne cítiť pod psychologickým tlakom alebo voči nemu môže byť využitý moment prekvapenia bez ohľadu na to, či si spotrebiteľ návštevu obchodníka vyžiadal, alebo nie. V tomto zmysle mal normotvorca Únie v úmysle zahrnúť aj situácie, keď je spotrebiteľ osobne a individuálne oslovený mimo prevádzkových priestorov, ale zmluva sa hneď potom uzavrie v prevádzkových priestoroch obchodníka alebo prostredníctvom prostriedkov komunikácie na diaľku.
- 34 Z toho vyplýva, že ak normotvorca Únie stanovil ochranu spotrebiteľa, pokiaľ ide o zmluvy uzavreté mimo prevádzkových priestorov, len na prípad, keď sa spotrebiteľ v čase uzavretia zmluvy nenachádzal v priestoroch trvalo alebo zvyčajne využívaných obchodníkom, je to tak preto, lebo sa domnieval, že ak spotrebiteľ spontánne príde do takýchto priestorov, môže očakávať, že ho osloví obchodník, takže nemôže prípadne neskôr dôvodne tvrdiť, že bol ponukou tohto obchodníka prekvapený.
- 35 Navyše treba pripomenúť, že pojem „prevádzkové priestory“ bol uvedený už v prvej zarážke článku 1 ods. 1 smernice Rady 85/577/EHS z 20. decembra 1985 na ochranu spotrebiteľa pri zmluvách uzatváraných mimo prevádzkových priestorov (Ú. v. ES L 372, 1985, s. 31; Mim. vyd. 15/001, s. 262), ktorá bola zrušená a nahradená smernicou 2011/83.
- 36 Vo štvrtom odôvodnení smernice 85/577 sa uvádzalo, že zmluvy uzavreté mimo prevádzkových priestorov predajcu sa vyznačujú skutočnosťou, že spravidla je to predajca, ktorý začína zmluvné vyjednávanie, na ktoré je spotrebiteľ nepripravený alebo ktoré neočakáva, a že spotrebiteľ je často neschopný porovnať kvalitu a cenu ponuky s inými ponukami. Toto odôvodnenie ďalej spresňovalo, že tento prvok prekvapenia existuje všeobecne nielen pri zmluvách uzatvorených pri podomovom predaji, ale aj pri iných formách zmlúv, keď predajca preberá iniciatívu mimo prevádzkových priestorov.
- 37 Najmä vzhľadom na toto štvrté odôvodnenie smernice 85/577 Súdny dvor v bodoch 34 a 37 rozsudku z 22. apríla 1999, *Travel Vac (C-423/97, EU:C:1999:197)* rozhodol, že pojem „prevádzkové priestory“ v zmysle tejto smernice zahŕňa priestory, v ktorých obchodník zvyčajne vykonáva svoju činnosť a ktoré sú jasne označené ako miesto na predaj verejnosti.
- 38 Keďže z odôvodnenia 22 smernice 2011/83 vyplýva, že táto smernica má v úmysle pod pojem „prevádzkové priestory“ zahrnúť aj miesta, v ktorých skutočnosť, že spotrebiteľ bude oslovený obchodnou ponukou, nepredstavuje prvok prekvapenia, tieto úvahy vyplývajúce z uvedeného rozsudku Súdneho dvora týkajúce sa výkladu smernice 85/577 ostávajú relevantné na účely výkladu tohto istého pojmu v zmysle smernice 2011/83.
- 39 Vzhľadom na tieto úvahy a na tie, ktoré sú uvedené v bode 34 tohto rozsudku, pojem „zvyčajne“ v zmysle článku 2 bodu 9 písm. b) smernice 2011/83 treba chápať ako odkaz na obvyklú povahu, ktorú má v predmetných priestoroch výkon dotknutej činnosti.
- 40 Tento výklad nie je spochybnený okolnosťou, že článok 2 bod 9 písm. a) smernice 2011/83 odkazuje, pokiaľ ide o nehnuteľné priestory, na obchodnú činnosť, ktorú dotknutý obchodník nevykonáva „zvyčajne“, ale „trvalo“. Pokiaľ totiž ide o také priestory, samotná skutočnosť, že dotknutá činnosť sa v nich vykonáva trvalo, nevyhnutne zahŕňa, že táto činnosť má pre spotrebiteľa „obvyklú“ alebo „zvyčajnú“ povahu. Vzhľadom na trvalú povahu, ktorej musí zodpovedať činnosť vykonávaná v takých obchodných priestoroch, spotrebiteľ nemôže byť nepripravený na druh ponuky, ktorá mu tam bude predložená.
- 41 Čo sa presnejšie týka situácie, o akú ide v konaní vo veci samej, keď obchodník vykonáva svoju činnosť v stánku na obchodnom veľtrhu, treba pripomenúť, že ako uvádza odôvodnenie 22 smernice 2011/83, stánky na trhoch a veľtrhoch sa majú považovať za prevádzkové priestory, ak spĺňajú uvedenú podmienku.

- 42 Z uvedeného odôvodnenia tiež vyplýva, že maloobchodné priestory, v ktorých obchodník sezónne vykonáva svoju činnosť, napríklad počas turistickej sezóny v lyžiarskom alebo prímorskom stredisku, sa majú považovať za prevádzkové priestory, pokiaľ v nich tento obchodník zvyčajne vykonáva svoju činnosť. Naopak, miesta prístupné verejnosti, ako sú ulice, nákupné strediská, pláže, športové zariadenia a verejná doprava, ktoré daný obchodník využíva na svoje obchodné činnosti výnimočne, ako aj súkromné obydlia alebo pracoviská, sa nemajú považovať za prevádzkové priestory.
- 43 Vzhľadom na vyššie uvedené s cieľom určiť v konkrétnom prípade, či sa stánok na veľtrhu má považovať za „prevádzkové priestory“ v zmysle článku 2 bodu 9 tejto smernice treba vziať do úvahy konkrétny dojem vyvolávaný týmto stánkom v očiach verejnosti, a presnejšie, či sa pre priemerného spotrebiteľa javí ako miesto, kde obchodník využívajúci tento stánok vykonáva svoju činnosť, hoci aj sezónne, a to zvyčajne takým spôsobom, že takýto spotrebiteľ môže dôvodne očakávať, že keď ho navštívi, bude oslovený s obchodnou ponukou.
- 44 V tejto súvislosti je relevantné vnímanie priemerným spotrebiteľom, t. j. spotrebiteľom, ktorý je riadne informovaný, primerane pozorný a obozretný (pozri analogicky rozsudky z 30. apríla 2014, Kásler a Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, bod 74; z 26. októbra 2016, Canal Digital Danmark, C-611/14, EU:C:2016:800, bod 39, ako aj z 20. septembra 2017, Andriciuc a i., C-186/16, EU:C:2017:703, bod 47).
- 45 V tomto kontexte prináleží vnútroštátnemu súdu posúdiť, aký konkrétny dojem vyvoláva dotknutý stánok pre priemerného spotrebiteľa, s prihliadnutím na všetky skutkové okolnosti, ktoré súvisia s činnosťou obchodníka, a najmä na informácie poskytované v priestoroch samotného veľtrhu. Dĺžka trvania veľtrhu nie je sama osebe v tejto súvislosti rozhodujúca, keďže normotvorca Únie zamýšľal, ako vyplýva z odôvodnenia 22 smernice 2011/83, aby priestory, v ktorých obchodník sezónne vykonáva svoju činnosť, mohli predstavovať „prevádzkové priestory“ v zmysle článku 2 bodu 9 tejto smernice.
- 46 Zo všetkých predchádzajúcich úvah vyplýva, že na položené otázky treba odpovedať tak, že článok 2 bod 9 smernice 2011/83 sa má vykladať v tom zmysle, že stánok, o aký ide vo veci samej, ktorý prevádzkuje obchodník na obchodnom veľtrhu a v ktorom vykonáva svoju činnosť niekoľko dní ročne, predstavuje „prevádzkové priestory“ v zmysle tohto ustanovenia, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré sprádzajú tieto činnosti, a najmä vzhľadom na konkrétny dojem vyvolávaný dotknutým stánkom a na informácie poskytované v priestoroch samotného veľtrhu, spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný, primerane pozorný a obozretný, môže dôvodne očakávať, že tento obchodník tam vykonáva svoju činnosť a že ho osloví s cieľom uzavrieť zmluvu, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

O trovách

- 47 Vzhľadom na to, že konanie pred Súdnym dvorom má vo vzťahu k účastníkom konania vo veci samej incidenčný charakter a bolo začaté v súvislosti s prekážkou postupu v konaní pred vnútroštátnym súdom, o trovách konania rozhodne tento vnútroštátny súd. Iné trovy konania, ktoré vznikli v súvislosti s predložením pripomienok Súdnemu dvoru a nie sú trovami uvedených účastníkov konania, nemôžu byť nahradené.

Z týchto dôvodov Súdny dvor (ôsma komora) rozhodol takto:

Článok 2 bod 9 smernice Európskeho parlamentu a Rady 2011/83/EÚ z 25. októbra 2011 o právach spotrebiteľov, ktorou sa mení a dopĺňa smernica Rady 93/13/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 1999/44/ES a ktorou sa zrušuje smernica Rady 85/577/EHS a smernica Európskeho parlamentu a Rady 97/7/ES sa má vykladať v tom zmysle, že stánok, o aký ide vo veci samej, ktorý prevádzkuje obchodník na obchodnom veľtrhu a v ktorom vykonáva svoju činnosť niekoľko dní ročne, predstavuje „prevádzkové priestory“ v zmysle tohto

ustanovenia, ak vzhľadom na všetky okolnosti, ktoré sprevádzajú tieto činnosti, a najmä vzhľadom na konkrétny dojem vyvolávaný dotknutým stánkom a na informácie poskytované v priestoroch samotného veľtrhu, spotrebiteľ, ktorý je riadne informovaný, primerane pozorný a obozretný, môže dôvodne očakávať, že tento obchodník tam vykonáva svoju činnosť a že ho osloví s cieľom uzavrieť zmluvu, čo prináleží overiť vnútroštátnemu súdu.

Podpisy